

Dokumenty potrzebne do rejestracji

Jakie dokumenty będą Ci potrzebne do rejestracji?

Niezbędne dokumenty:

- dowód osobisty lub inny dokument tożsamości;
- dyplom, świadectwo ukończenia szkoły oraz zaświadczenia o ukończeniu kursów lub szkoleń;
- wszystkie świadectwa pracy (świadectwa pracy powinny być wypełnione zgodnie z wymogami Kodeksu pracy, posiadać pieczętkę zakładu pracy oraz pieczętkę imienną osoby wystawiającej świadectwo);
- dokument o przeciwwskazaniach do wykonywania określonych prac (jeżeli taki dokument osoba posiada);
- orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (dotyczy osób, które mają ustalony stopień niepełnosprawności);
- książeczka wojskowa (dotyczy mężczyzn, którzy odbywali zasadniczą służbę wojskową);
- jeśli byłeś zatrudniony w niepełnym wymiarze czasu pracy (np. na ½ etatu) lub na umowę-zlecenie, umowę agencyjną, inną umowę o świadczenie usług lub współpracowałeś przy wykonywaniu tych umów, powinieneś przedłożyć zaświadczenie z zakładu pracy z informacją o wysokości zarobków i o odprowadzonych składkach na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy w rozbiciu na poszczególne miesiące;
- wszystkie decyzje o likwidacji działalności gospodarczej oraz zaświadczenie z ZUS-u o okresie opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i FP z podstawą ich wymiaru w rozbiciu na poszczególne miesiące za okres prowadzenia działalności gospodarczej;
- zaświadczenie o okresie zawieszenia działalności gospodarczej, jeżeli zgłoszony został do ewidencji działalności gospodarczej wniosek o zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej i okres zawieszenia jeszcze nie upłynął oraz zaświadczenie z ZUS-u o okresie opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i FP z podstawą ich wymiaru w rozbiciu na poszczególne miesiące za okres prowadzenia działalności gospodarczej;
- decyzja o uzyskaniu wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, w której wskazany jest termin rozpoczęcia prowadzenia działalności, jeżeli nie upłynął jeszcze okres do wskazanego we wniosku o wpis do ewidencji dnia podjęcia działalności gospodarczej;
- zaświadczenie z zakładu ubezpieczeń społecznych o okresach pobierania zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub świadczenia rehabilitacyjnego, przypadających po ustaniu zatrudnienia, wykonywania innej pracy zarobkowej albo zaprzestania prowadzenia pozarolniczej działalności, ze wskazaniem podstawy wymiaru tych zasiłków i świadczenia;
- zaświadczenie o powierzchni nieruchomości rolnej wyrażonej w ha przeliczeniowych (dotyczy osób będących właścicielami, posiadaczami samoistnymi lub zależnymi nieruchomości rolnej);
- decyzja z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o niepodleganiu ubezpieczeniu społecznemu rolników (w przypadku domowników w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczających 2 ha przeliczeniowe);
- decyzja lub zaświadczenie z ZUS-u o okresie pobierania renty;
- aktualna decyzja o wysokości renty, jeżeli pobierasz rentę rodzinną;

- decyzja lub zaświadczenie z ZUS-u o okresie pobierania renty i orzeczenie o zdolności do pracy (dotyczy osób rejestrujących się po utracie prawa do renty);
- jeśli pobierałeś świadczenie z ośrodka pomocy społecznej: zasiłek stały, świadczenie pielęgnacyjne lub dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka, powinieneś okazać decyzję lub zaświadczenie o okresie otrzymywania określonego świadczenia;
- oświadczenie dla celów ustalenia obowiązku ubezpieczenia zdrowotnego członków rodziny (w przypadku zgłaszania do ubezpieczenia zdrowotnego członków rodziny powinieneś posiadać ich numery PESEL, w przypadku dzieci powinieneś posiadać ich skrócone akty urodzenia);
- świadectwo zwolnienia z zakładu karnego;
- zaświadczenie o wykonywaniu pracy w zakładzie karnym.

Wyżej wymienione dokumenty obowiązują wszystkie osoby rejestrujące się w urzędzie jako bezrobotne, bez względu na cel rejestracji.

Przydatne informacje

Zarejestrować się można w dowolnym momencie, gdyż Ustawa nie narzuca określonego terminu.

Rejestracja zostanie dokonana z dniem, w którym zgłosisz się do powiatowego urzędu pracy, właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego), a jeżeli nie jesteś zameldowany – w urzędzie, na którego obszarze działania przebywasz i poświadczysz własnoręcznym podpisem przekazane dane oraz złożysz, w obecności pracownika powiatowego urzędu pracy i pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, oświadczenie o prawdziwości przekazanych danych oraz o zapoznaniu się z warunkami zachowania statusu w brzmieniu: „Świadomy odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, oświadczam, iż wszystkie podane przeze mnie w trakcie rejestracji dane są zgodne ze stanem faktycznym oraz zostałem pouczony o warunkach zachowania statusu bezrobotnego”.

Zostanie Ci założona karta rejestracyjna w postaci elektronicznej.

Istnieje również możliwość uprzedniego przekazania do właściwego urzędu pracy wymaganych danych, za pośrednictwem elektronicznego systemu rejestracji, który dostępny jest na stronie www.praca.gov.pl. Wówczas urząd pracy wyznacza termin stawiennictwa, nie dłuższy niż 7 dni roboczych od dnia przekazania danych, w celu dostarczenia wszystkich wymaganych na potrzeby rejestracji dokumentów i dokonania rejestracji. Ta procedura umożliwia osobie chcącej się zarejestrować wcześniejszą rezerwację terminu rejestracji.

Z rejestracji w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna, za pośrednictwem Internetu, mogą skorzystać osoby dysponujące:

- bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu, z zachowaniem zasad przewidzianych w przepisach o podpisie elektronicznym, albo
- potwierdzonym profilem zaufanym elektronicznej platformy usług administracji publicznej.

W celu dokonania rejestracji osoba ubiegająca się o zarejestrowanie jako bezrobotny może wypełnić wniosek o dokonanie rejestracji za pośrednictwem elektronicznego systemu rejestracji, który dostępny jest na stronie www.praca.gov.pl. W takim przypadku wymagane do rejestracji dokumenty muszą zostać zeskanowane, a wniosek opatrzony jednym z powyżej opisanych bezpiecznych podpisów. Ta procedura nie wymaga osobistej wizyty w urzędzie w celu rejestracji.

Pamiętaj!

Warto zachowywać dokumenty z urzędu, np. decyzję o zarejestrowaniu, gdyż mogą się okazać przydatne przy późniejszej weryfikacji informacji.

Brakuje Ci świadectwa pracy, a firma pracodawcy już nie istnieje? Na stronach internetowych www.zus.pl i archiwa.gov.pl są wyszukiwarki, za pomocą których można ustalić miejsce przechowywania dokumentacji osobowej i płacowej upadłego pracodawcy.

Warunki nabycia statusu osoby bezrobotnej

Kiedy otrzymasz status osoby bezrobotnej?

Status osoby bezrobotnej otrzymasz, jeżeli:

- nie jesteś zatrudniony, tj. nie pozostajesz w stosunku pracy, stosunku służbowym oraz nie masz zawartej umowy o pracę nakładczą;
- nie wykonujesz innej pracy zarobkowej, tj. nie masz zawartej umowy cywilnoprawnej, w tym: umowy agencyjnej, umowy-zlecenia, umowy o dzieło, umowy o pomocy przy zbiorach albo nie wykonujesz pracy lub nie świadczysz usług w okresie członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub spółdzielni usług rolniczych;
- jesteś gotowy i zdolny do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie czy służbie lub jeśli jesteś osobą niepełnosprawną, Twój stan zdrowia pozwala na podjęcie zatrudnienia w co najmniej połowie wymiaru czasu pracy;
- nie uczysz się w szkole w systemie dziennym;
- masz ukończone 18 lat;
- nie ukończyłaś 60 lat lub nie ukończyłeś 65 lat;
- nie nabyłeś prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności nie pobierasz zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego;
- nie nabyłeś prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, przyznanej przez zagraniczny organ emerytalny lub rentowy, w wysokości co najmniej najniższej emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy;
- nie jesteś właścicielem lub posiadaczem (samoistnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie podlegasz ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
- nie uzyskujesz przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód ten nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych lub nie podlegasz ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w takim gospodarstwie;
- nie posiadasz wpisu do ewidencji działalności gospodarczej albo po złożeniu wniosku o wpis:
 - o zgłosiłeś do ewidencji działalności gospodarczej wnioski o zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej i okres zawieszenia jeszcze nie upłynął, albo
 - o nie upłynął jeszcze okres do wskazanego we wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej dnia podjęcia działalności gospodarczej;
- nie podlegasz obowiązkowi ubezpieczenia społecznego na podstawie odrębnych przepisów, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;
- nie pobierasz na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów zasiłku dla opiekuna;

- nie jesteś osobą tymczasowo aresztowaną lub nie odbywasz kary pozbawienia wolności, z wyjątkiem kary pozbawienia wolności odbywanej poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego;
- nie uzyskujesz miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych;
- nie pobierasz zasiłku stałego z pomocy społecznej;
- nie pobierasz świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania;
- nie pobierasz po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego;
- nie podlegasz, na podstawie odrębnych przepisów, obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,
- nie pobierasz na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów zasiłku dla opiekuna,
- zarejestrujesz się we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy, a jeżeli nie jesteś zameldowany – w urzędzie, na którego obszarze działania przebywasz.

Prawa i obowiązki osoby bezrobotnej

Jakie obowiązki ma osoba bezrobotna?

Jeżeli jesteś osobą bezrobotną, zarejestrowaną w powiatowym urzędzie pracy, do Twoich obowiązków należy:

- zgłaszanie się do właściwego powiatowego urzędu pracy w wyznaczonych terminach w celu przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy, innej formy pomocy proponowanej przez urząd lub w innym celu wynikającym z ustawy i określonym przez urząd pracy, w tym, w celu potwierdzenia swojej gotowości do podjęcia zatrudnienia, przy czym w przypadku bezrobotnego będącego dłużnikiem alimentacyjnym wyznaczony termin nie może przekraczać 90 dni;
- przyjmowanie propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy proponowanej przez urząd (np. szkolenia, stażu);
- powiadomienie powiatowego urzędu pracy w okresie do 7 dni o uzasadnionej przyczynie niestawiennictwa w wyznaczonym terminie, usprawiedliwieniem nieobecności może być zwolnienie lekarskie, zaświadczenie od pracodawcy o rozmowie kwalifikacyjnej;
- uczestniczenie w szkoleniu, stażu, przygotowaniu zawodowym dorosłych lub innej formie pomocy określonej w ustawie, przystąpienie do egzaminu kwalifikacyjnego, czeladniczego lub sprawdzającego, realizacji indywidualnego planu działania;
- poddanie się badaniom lekarskim lub psychologicznym mającym na celu ustalenie zdolności do pracy;
- zawiadomienie w ciągu 7 dni powiatowego urzędu pracy o podjęciu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej (umowa-zlecenie, umowa o dzieło), bez względu na wysokość wynagrodzenia lub o złożeniu wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej oraz o zaistnieniu innych okoliczności powodujących utratę statusu bezrobotnego albo utratę prawa do zasiłku - niezgłoszenie tego faktu podlega karze grzywny;
- powiadomienie właściwego powiatowego urzędu pracy o każdej zmianie miejsca zameldowania lub pobytu i zgłoszenie się do powiatowego urzędu pracy właściwego dla nowego miejsca zamieszkania w terminie 14 dni od dnia zmiany miejsca zameldowania;
- dostarczanie do powiatowego urzędu pracy zaświadczenia o niezdolności do pracy wskutek choroby na druku określonym w odrębnych przepisach;
- powiadomienie powiatowego urzędu pracy o udziale w szkoleniu bez skierowania starosty, finansowanym z publicznych środków wspólnotowych i krajowych, organizowanym przez inny podmiot niż urząd, w terminie 7 dni przed rozpoczęciem szkolenia;
- zawiadomienie urzędu o pobycie za granicą lub o innej sytuacji powodującej brak gotowości do podjęcia zatrudnienia (okres ten łącznie nie może przekroczyć 10 dni w jednym roku kalendarzowym);
- składanie lub przesyłanie urzędowi pisemnego oświadczenia o przychodach pod rygorem odpowiedzialności karnej oraz innych dokumentów niezbędnych do ustalenia uprawnień do świadczeń przewidzianych w ustawie w terminie 7 dni od uzyskania przychodów;
- zwrot kwoty nienależnie pobranego świadczenia (zasiłku, stypendium) wraz z zaliczką na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składką na ubezpieczenie zdrowotne, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji;

- bezzwłoczny zwrot pożyczki wraz z odsetkami ustawowymi w przypadku wykorzystania jej na cele inne niż określone w umowie;
- zwrot kwoty na finansowanie studiów podyplomowych, jeżeli zostały one przerwane z winy bezrobotnego;
- zwrot kosztów szkolenia, jeżeli nie zostało ono ukończone z winy bezrobotnego, z wyjątkiem sytuacji, gdy przyczyną nieukończenia szkolenia było podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej;
- zwrot kosztów przygotowania zawodowego dorosłych, z wyjątkiem przypadku, gdy powodem przerwania programu przygotowania zawodowego dorosłych lub nieprzystąpienia do egzaminu kwalifikacyjnego, czeladniczego, sprawdzającego było podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

Jakie prawa ma osoba bezrobotna?

Jako osoba bezrobotna masz prawo do:

- rejestracji we właściwym powiatowym urzędzie pracy po przedstawieniu niezbędnych dokumentów;
- korzystania nieodpłatnie z usług rynku pracy, takich jak: pośrednictwo pracy na terenie kraju i za granicą, poradnictwo zawodowe oraz udział w zajęciach klubu pracy i innych warsztatach aktywizacyjnych, organizowanych w powiatowych i wojewódzkich urzędach pracy;
- przesunięcia terminu wizyty maksymalnie o 10 dni kalendarzowych w ciągu roku, w ramach tzw. braku gotowości;
- ubiegania się o udział w szkoleniach finansowanych ze środków Funduszu Pracy, jak również korzystania z innych form i instrumentów wsparcia, takich jak: staż, bony, przygotowanie zawodowe dorosłych, jednorazowe środki lub pożyczka na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, prace społecznie użyteczne, grant na telepracę, pożyczka szkoleniowa, finansowanie kosztów egzaminów i licencji, świadczenie aktywizacyjne,
- ubiegania się o korzystanie z robót publicznych, prac interwencyjnych,
- ubiegania się o inne finansowe formy wsparcia, takie jak: stypendium na kontynuowanie nauki, dofinansowanie do studiów podyplomowych, refundacja kosztów opieki nad dzieckiem do lat 7, zwrot kosztów przejazdu i zakwaterowania, dodatek aktywizacyjny, jeżeli spełnisz określone warunki;
- ubezpieczenia zdrowotnego.

Rejestracja w urzędzie pracy

Aby korzystać z usług i form wsparcia w urzędzie pracy, należy się zarejestrować. Pierwszym krokiem jest wybranie odpowiedniego statusu, osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy i przygotowanie dokumentów.

Jako bezrobotny możesz zarejestrować się, jeśli nie jesteś zatrudniony i nie wykonujesz innej pracy zarobkowej, a ponadto jesteś zdolny i gotowy do podjęcia zatrudnienia oraz spełniasz pozostałe warunki.

Jako poszukujący pracy możesz zarejestrować się, jeśli poszukujesz zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i nie spełniasz warunków do uzyskania statusu osoby bezrobotnej.